JAROSLAV TYMICH

PĚT KLÍČŮ K BLANÍKU

II. DÍL

UKRYTO V KARU

PĚT KLÍČŮ K BLANÍKU

II. díl: Ukryto v karu

Jaroslav Tymich

1. KAPITOLA: BLÍŽENCI

Nad doudlebským hradištěm pomalu svítalo. Letní vánek se probouzel, nabíral vodu z rosy a čechral vlasy spáčům, rozvalujícím se na trávě v zátočině říčky Malše. Ti z přítomných, kteří to předešlý večer nepřehnali s vínem a medovinou, již byli na nohou a připravovali se na náročný den. Líný šramot rozdělávání ohňů se na prostranství pod pahorkem poznenáhlu změnil v radostný hlahol. Toho rána začínal několikadenní trh, kam velmož zdejšího hradiště, Lejsek Doudleba, pozval kupce ze široka daleka, aby obchodovali s nejrůznějším zbožím, aby přivezli a předváděli cizokrajné vynálezy a aby uvařili a prodávali pochoutky z celého světa. Hradiště samotné, opevněné na malém ostrohu nad Malší, sloužilo jako středisko, ze kterého byly obchodníkům poskytovány materiály pro stavbu stánků, obchůdků, provizorních domků a celých obchodních platforem, kde tito soumaři rozbili svůj dočasný domov. Mýtina, kterou nechal pod kopcem Lejsek za tímto účelem vykácet, byla plná lidiček, kteří se chystali na první zákazníky z širého okolí.

Pozvání Lejska Doudleby jsem nakonec přijal i já. Jmenuji se Radim a jsem velmož z hradiště na zlatonosných píscích Otavy. Inu, slovo velmož je poněkud nadsazené. Zdědil jsem správu vesnice po svém nedávno zesnulém dědečkovi, který byl dobrým služebníkem Přemyslovců po celý život. Ačkoliv mě seznámil s nejdůležitějšími náležitostmi takového vůdcovství, stále jsem se řízení záležitostí osady musel učit. A Lejsek, předák doudlebského rodu, byl jistě člověk, od

kterého jsem mohl získat spoustu zkušeností. Jeho rod v době své největší slávy stál u zrodu svazu Slovanů. Lejskův otec snil o tom, že budou jeho potomci jednoho dne vládnout v Čechách, ale mladého vojvodu bavil spíše obchod a rozvoj řemesel, i vytvořil si zde na jihu relativně samostatnou komunitu, na vládnoucí rodině Přemyslovců doposud víceméně nezávislou. Cítil jsem se být Lejskovým dobrým přítelem a dorazil jsem se svým dvorním obchodníkem Hněvmírem již před několika dny, abychom měli co největší přehled o tom, kdo všechno se na setkání dostavil a co se zde dá nakoupit.

Toho rána jsem se procházel s Lejskem po ranním tržišti a do nozder jsme vtahovali vůně pečených mas a ovesné kaše.

„Dobřes to, Lejsku, vymyslel s tím trhem," uznale jsem pokyvoval hlavou. „Hněvmír rozhlásil tu zprávu do všech světových stran, aby sem nalákal co nejvíce svých známých."

„Jsem rád, i naši si to užijí," souhlasil nadšeně Lejsek. „Je to krásná oslava sklizně, nemyslíš?"

„Tak," smál jsem se. „Letos byla skvělá úroda. Všichni se mohou s ostatními podělit, a možná získat ještě něco navíc, že?"

„Já na počítání moc nejsem, ale tahle vůně," rozmáchl se Lejsek rukama a zaklonil hlavu. „Ta za pár dní šílenství stojí."

„Kde je vlastně náš přítel mnich Vítek?" rozhlížel jsem se po okolí. „Byl tak tajemný, když se domlouvali s těmi mnichy z Řezna, že hořím zvědavostí zjistit, co zde přichystali."

„To budeš koukat, Radime," chytil mě můj druh za rameno. „Vítek prý přesvědčil opata, že je dnešní svátek výjimečná příležitost, jak

zapůsobit na pohanský lid v Čechách a přivést je zase o něco blíž ke křesťanství. Budou tu hrát divadlo.“

„Divadlo?“ kulil jsem oči. „Nějaké pašijové hry?“

„No, tak něco. Sám jsem zvědavý. Támhle bude prý amfiteátr! Alespoň tak tomu Vítek říkal.“

Zavedl mě k nevelkému, z kmenů doubků sbitému stupínku, okolo kterého byla spousta dětí, čekajících na nezvyklou zábavu. Mezi několika mnichy, zkoušejícími si svou hru, byl také Vítek, benediktinský řeholník a můj nejlepší přítel, se kterým jsme již zažili spoustu dobrého i zlého.

„Vítku, to je tedy překvapení!“ zvolal jsem na svého přítele.

Přistoupil k nám a zaujatě ukazoval kolem sebe. „Radime, teď už ti to mohu prozradit. Mí bratři z Řezna se uvolili zahrát několik krátkých her na oslavu sklizně. Některé křesťanské, ale i jednu antickou, myslím, že se ti bude velice líbit.“

„Nemohu se dočkat,“ přiznal jsem a ujistil se, že představení započne až po obědě, abych náhodou nepřišel o to nejlepší. Dopoledne jsme museli totiž s Lejskem Doudlebou zajistit jistou nezbytnou věc. Otočil jsem se na něj a řekl: „Myslíš, Lejsku, že tě tu budou moci chvíli postrádat?“

„Jistě, Radime. Slíbil jsem ti, že pro to zajedeme, tak vyražme, ať nám ti mniši nevypijou všechno to dobré víno, co dovezl můj otec ze svých podzemních zásob.“

Zasmál jsem se nad nesouhlasným durděním chlapíků v černých kutnách.

„Souhlasím, pojeďme tedy hned.“

Slunce již letně pálilo na lidské mraveniště na břehu říčky, když jsme se s Lejskem vyšvihli na koně a klusali směrem k východu. Nebe bylo jasně modré a nikde jste nezahlédli ani mráčku. Ve vzduchu byla vůně suché trávy a prachu. Cítil jsem se zvláštně. Bylo tomu ani ne rok, co jsem se zúčastnil podivného podniku mého tajnůstkářského dědečka, který skončil ukrytím velikého vojska do tajemné hory Blaník. Vzpomínal jsem, jak jsme před časem jeli s Lejskem toutéž cestou jako dnes, jak jsme se přiblížili ke kopci nazývanému Avar, a jak tu za tím vrchem tábořila tisícihlavá armáda, tvořená zavrženými a poraženými českými rody. Dnes se na tomto prostranství rozprostíralo naprosté ticho a prázdno a jen my dva cválali divokou krajinou. Jediné, co se občas pohnulo, byla stébla trávy na rozsáhlé mýtině, na které jakoby se stále ještě ozývaly ozvěny kopyt koní a střevíců mnoha rytířů.

„Vzpomínáš?“ odtušil Lejsek z mého zasněného výrazu.

„Kde je jim všem konec?“ šeptl jsem a chvílemi se zdálo, jako bychom slyšeli broušení mečů a řinčení zbraní.

„Snad jsou na lepším místě,“ optimisticky si povzdechl doudlebský velmož. „Tvého dědečka je mi líto.“

Kývl jsem. „Jeho poslední slova patřila klíčům k Blaníku. Musel jsem mu přísahat, že jim najdu takový úkryt, který nikdo neobjeví.“

„Takže jste se již rozhodli, kam ukryjete první artefakt?“

„Rozhodli,“ potvrdil jsem. „Vezmeme zlatý pohár a odvezeme jej daleko odsud, na místo, které snad existuje, ale možná také ne. Vybral jej můj děd společně s Drahomířiným druidem Wargem.“

„Asi nepotřebuji vědět, kde to je...“ smál se Lejsek.

„Ne, příteli, kdyby Boleslav začal slídit, bude lepší, když to vědět nebudeš. Ale mohu ti prozradit, že je to v horách na jihu, někde v údolí, kde prý led neroztává ani v létě. Alespoň tak to tvrdili keltské báje.“

„Dobrá, no, až se vrátíte, tak mi o tom budeš vyprávět.“

Pomalu jsme dojeli k lesíku na severním okraji louky, kde mezi borovicemi pyšně rostl nedávno zasazený mladý buk.

„Kdepak je ten pohár schovaný?“ rozhlížel jsem se po stromech, jako kdybych snad očekával, že jej můj druh jen tak zavěsil na větev.

Lejsek jen prstem ukázal na malý semenáček, ukrývající se pár kroků před námi.

„Zasadil jsem na něj strom,“ řekl prostě Lejsek. „Přišlo mi to jako dobrý nápad.“

„To je vynikající nápad. Vždyť to je geniální úkryt! Kdyby bylo po mém, klidně by tu mohl i zůstat. Jenže staroch si přál ledový příkrov, prý jako symbol vodního živlu, chápeš.“

„Ne,“ přiznal se Lejsek. „Ale to nevadí. Pojď, jdeme kopat.“

Rozhlédli jsme se kolem, abychom se ujistili, že nás nikdo nesleduje. Široko daleko však byla jen tichá pláň, plná horkem se chvějícího letního vzduchu. Vánek přinášel zvuk cvrčků a vrzání kmenů jedlí. Mrkli jsme na sebe a započali hrabání. Netrvalo to ani příliš dlouho, však stromek byl ještě spíše proutkem, než kmenem. Vybírali jsme zeminu rukama a házeli za sebe. Za chvíli Lejsek z díry vyndaval nádherný pozlacený pohár, zabalený ve špinavém hrubém plátnu.

„Zapomněl jsem, jak je krásný, Radime," vydechl Lejsek, když jsme jej rozbalili.

„Škoda, že jej nikdo jen tak neuvidí," řekl jsem.

„A možná, že je to dobře. Ještě by se v hádce o něj nějací bratři povraždili. Vždyť to znáš."

Zabalili jsme pohár znovu do plátna a vyskočili na své koně.

„Kde jsou ty ostatní předměty, mi nepovíš?" ptal jsem se.

„Až přijde čas," odpověděl Lejsek. „Ale očekávej, že až přijdeš příště, že to bude těžší kopání, než dnes!"

Smál jsem se od plic, ulevilo se mi, že jsme měli pohár v rukou. „Nerad bych vyhrabával třeba támhleten dub!" zděšeně jsem se otřásl.

„Už začni posilovat!" volal na mě Lejsek a nohama povzbuzoval koně do trysku.

Vyrazil jsem za ním. Měl jsem dobrý pocit, že mám takového přítele. Člověka, na kterého se mohu spolehnout, a který má prakticky vždy dobrou náladu.

Protože do začátku divadelního představení zbýval ještě nějaký čas, byl jsem pozván do velmožova příbytku v centrálním kruhu hradiště. Z kmenů vzrostlých buků sbitý srub byl výstavním sídlem na pahorku, strážícím celou ves. Protože bylo léto, celá rodina pobývala venku. Dva Lejskovi synové trénovali se svými druhy střelbu lukem, Lejskovy dcerky pomáhaly matce Oleně s přípravou pohoštění. Já zatím, ačkoliv jsem byl již syt pouhým ochutnáváním různých jídel, nabízených v podhradí, musel jsem přijmout další pokrmy, které připravila Lejskova družka.

„Jez, Radime, jsi u nás na návštěvě tak málo kdy, tak ať tě řádně pohostíme," povzbuzovala mě k jídlu Olena.

„Jsi moc milá, Oleno, ale obávám se, že mi za chvíli praskne břich," úpěl jsem.

„Ale nepraskne. V zimě budete rádi, že vás tak vykrmujeme," usmála se, a přitom její útlé tělíčko jako by popíralo její vlastní slova.

„Ty sama bys potřebovala trochu přibrat," dovolil jsem si poznamenat.

„Říkám jí to pořád," přidal se Lejsek. „Po čtyřech dětech a ona je jako proutek. To mi vysvětli."

„Zabývejte se raději svými záležitostmi, pánové," ukončila diskusi Olena, poklonila se a poodešla povídat si s dcerkami.

Z podhradí se k našemu posezení pomalu blížil Hněvmír. Bylo zřejmé, že on s přípravou na zimu rozhodně problém nemá, naopak by mohl trochu pohubnout, aby se mu lépe šlapalo.

„Hněvmíre, to je kopeček, co?" pošťouchl jsem přítele.

„Ano, Radime. Tohle bych nechtěl chodit pětkrát denně."

„Jak jsi uspěl na trhu?"

„Mám plné dva vozíky a třetí mi ještě zítra pošle Macek. Myslím, že můžeme být spokojeni. Ale poslouchej! Koupil jsem kůže a sušené maso ze zvířete, kterému říkají jak. Maso prý vydrží celou zimu a domorodci daleko na východě prý v těch kůžích vydrží i kruté mrazy."

„Jsem zvědav," pochvalně jsem kývl. „Vydáš se tedy ještě dnes domů?"

„Tak to mám vymyšlené," potvrdil Hněvmír. „Hostimil už balí naše věci, vyrazíme záhy."

„Vyřiďte mé milované Vesně, že s Vítkem přijedeme o den později, prosím," vzkázal jsem své ženě a zakousl se do dobromyslem okořeněné žitné placky.

Všechno obecenstvo s napětím hltalo každou repliku, kterou mniši na dřevěném piedestalu přednášeli. Nejprve lidem přišlo podivné, že se ti muži vydávají za někoho úplně jiného a že jeden má dokonce představovat Ježíše Krista a jiný snad doopravdy hraje ženskou úlohu, ale rychle přivykli této kratochvíli, a tak to přišlo, že kdesi na palouku na jihu českého knížectví hráli církevní bratři divadlo. Vítek sám neúčinkoval, ale vždy uvedl, jaká scéna přijde, co se v ní odehraje a na co mají diváci dávat pozor. Už jen jeho výkon strhnul pozornost všech.

„Hleďte na historii křesťanství," halekal na všechny strany Vítek, „a kdo z vás ještě pochyboval, dnes prohlédne! Sledujte, kterak mučedníci křesťané, následovníci Ježíše Krista byli v Římě pronásledováni a trápeni, dokonce předhazováni lvům! Sledujte jejich osud a nahlédnete, že se nijak neliší od našich běžných, bídných útrap, ve kterých nás naši každodenní lvi trhají na kusy. V tu chvíli uvidíte, že je vám Ježíš blízký. Že mluví za nás, když říká – přijď království nebeské."

Vítek uměl získat dav, to se mu muselo nechat. Vystoupení bylo dlouhé, herci předváděli, kterak římský vládce rozkázal pronásledování křesťanů, jak byli vězněni a vystavováni mučení. Dějství samo o sobě bylo velice trudnomyslné, ale každý křesťan,

který byl v průběhu hry dohnán až na pokraj své lidské existence, nakonec měl na pódiu projev, kdy odpouštěl všem svým trýznitelům, neboť oni přece neví, co činí, a svěřoval se do rukou božích, ve kterých věřil, že najde spásu a klid. Na všechny to dělalo velký dojem.

Když skončila tato mravoučná příběhová linka, předstoupil zase před obecenstvo Vítek a prohlašoval: „Slyšeli jste, jakou sílu dává víra v Boha člověku, byť stojí tváří v tvář své zkáze. Proč by nemohl Ježíš posílit i vaše ráno? Zkuste naslouchat hlasu uvnitř srdce a uslyšíte, kam vás zavede." Chvíli se odmlčel, poté se znovu nadechl a radostně zvolal: „To ale není vše! Vybrali jsme s bratry mými ještě jedno představení, tentokrát z dob, kdy ještě pohanské zvyky i v Římě vládly a v Řecku modly nejrůznější uctívali. Poslechněte příběh o sourozencích, potomcích starých bohů. Poznejte jejich aroganci, kterou se stavěli bohům na roveň a zvali se spolutvůrci světa. Nahlédněte na jejich strasti a pak můžete srovnat, který přístup ke životu je vám bližší. Zda pohanský svět hrdinských řeckých bájí, nebo křesťanská pokora."

Přistoupili jsme s Lejskem blíže, aby nám nic neuniklo. Na jevišti nyní započal příběh Dioskúrů, bratrů Polluxe a Castora. Pollux byl synem nejvyššího boha a jeho bratr byl synem člověka. V příběhu měli zachraňovat svou božskou sestru Helenu, nejkrásnější ženu na světě, kterou unesl Theseus, aby byl následně uvězněn v říši mrtvých.

Náhle jsem s překvapením zahlédl, že krásnou Helenu hraje ženská herečka. Byla to jeptiška, musela tedy přijet s ostatními mnichy z Řezna, předpokládal jsem tedy, že je to zřejmě nějaká řeholní sestra z kláštera sv. Erharda. Ač hrála antickou krasavici, měla šátek a řeholnickou tuniku, která nic z její ženské krásy neukazovala. Přes

cudné odění jí však oči zářily a její přítomnost rozsvítila celou hru. Všichni na ní viseli očima a ona hrála tak přesvědčivě, že jí strach o život všichni věřili. Když ji její sluneční bratři osvobozovali, střetli se se zástupci Theseovými, kteří ji chtěli uchvátit zpět pro svého pána. Pollux i Kastor zápasili s nepřáteli a sama Helena si nezadala. Měla pak takovýto proslov.

„Já, Helena, která jsem napůl božského původu, se raději nechám o život připravit, než se vrátit do otroctví. Má síla pochází z nebes a já tímto otevírám se božské síle, aby mi pomohla porazit nepřátele a být rovnou pomocnicí svým bratrům!“

Zůstal jsem při tom přednesu zírat s otevřenými ústy, až se tomu musel Lejsek zasmát.

„Díváš se na ni, jako bys viděl ducha, Radime!“ plácal mě Lejsek po rameni.

„Tys to věděl?“ žbleptl jsem jen, protože jsem si konečně uvědomil, kdo ta krásná herečka je.

„Ano. Chtěla, abys byl překvapený,“ přiznal Lejsek a zálibně na Helenu hleděl.

Já stále nemohl uvěřit. Pak na mě herečka vesele mrkla a já se vzlykavě rozesmál. Byla to Přibyslava Přemyslovna. Sestra knížat Boleslava a Václava. Žena, která se mi v minulém roce stala přítelkyní a dá se říct, že mi i zachránila život. Jak rád jsem ji viděl!

Bylo zřejmé, že nejen všichni muži hleděli obdivně na Helenu, ale také všechny dívky a ženy rovnaly svá záda a zpevňovaly bezděčně své postoje, jak jim vzorem Helena řecká bojovně vlévala krev a sílu do těl.

„Je opravdu božská," řekl jsem.

„Je to hlavně řeholní sestra, tak buď cudný," napomenul mě v žertu Lejsek.

Zbytek představení jsem vnímal tak napůl. Nemohl jsem se dočkat, až zasednu s Přibyslavou ke společnému stolu. Měkkým zrakem jsem však zpozoroval ještě někoho mezi přihlížejícími. Ten obličej jsem nemohl nikdy zapomenout. Bylo to jen mihnutí, ale ne, nemohl jsem se mýlit. Pocit z tohoto návštěvníka však nijak příjemný nebyl.

„Lejsku, neviděls tu někoho z Prahy?"

„Pár lidí tu jistě je, koho máš na mysli?"

„Toho mladého Kolovrata, Hennlich se jmenuje. Přelstil nás vloni v převlečení za zraněného pocestného a ukradl nám blanické pergameny. Mám pocit, že jsem jej zahlédl v davu."

„I kdyby, nic bych si z něj nedělal. A jestli tu utratí stříbrňáky, tím lépe," bezstarostně mě povzbudil Doudleba.

„Znepokojuje mě to. Pokud mě sleduje, může i tušit skutečný důvod, proč jsem vlastně tady. To by nebylo dobré pro naše plány."

„Nemyslím si," odmítl mé obavy Lejsek. „Třeba má naopak dohlížet na princeznu Přibyslavu."

„To je také možnost," uznal jsem a poněkud se uklidnil.

Slavnost sklizně trvala do pozdního večera. Slunce zbarvilo nebe do odstínu květů šípků, zpěv a hluk postupně v podhradí utichaly a lidé se zmoženi slastmi ukládali v místech, kam je unavené a medovinou omámené údy zanesly. Tma pokrývala jemně říční údolí a pár plamínků v různých koutech mýtiny spoře připomínalo světské

události uplynulého dne. Lejsek shlížel z dubového ohrazení nejvyššího pahorku a spokojeně se usmíval. Za ním, na dvoře jeho skromného, ale vzhledného sídla, u ohně seděla a debatovala skupina jeho blízkých přátel. Byl jsem tam já, čerstvě ustanovený velmož z hradiště na řece Otavě, dále mnich Vítek, benediktýn z kláštera Niederaltaich, který již přes rok pomáhal vší svou vírou šířit křesťanství mezi prostým českým lidem, byť se nesetkával vždy s pochopením. Seděla tu princezna Přibyslava, nyní řeholnice kláštera svatého Erharda v Řezně, sestra bývalého knížete Václava i současného vládce Boleslava. Seděli tam s námi také Lejskova žena Olena a jeho dva synové Staněk a Vilém, po otci statní to chlapci. A seděl zde také Lejskův starý otec, s nímž se vojvoda nedávno usmířil, a byl tomu rád, neboť bylo zřejmé, že kmet si již na tomto světě příliš času nepobude. Lejsek si přisedl k ohni a zahleděl se do plamenů. Měl jistě dobrý pocit z odvedené práce a zaslouženě. Oslava léta se podařila. Věděl dobře, že by se daly srovnat i s oslavami knížecími.

„Měli jste vidět, jak se ten kupčík tvářil, když jsem sestřelil to jablko z hlavy jeho osla!“ volal mladý Lejskův syn Staněk a holedbal se svými lukostřeleckým uměním.

„No, nechtěl bys vidět bavorského kupce, jak by se tvářil, kdybys sestřelil oslíka,“ okomentoval synovo předvádění Lejsek a všichni se tomu smáli.

Já celou dobu pokukoval po Přibyslavě. Vypadala docela jinak než minulý rok. Když jsem slyšel, že se dala opravdu zavřít do klášterních zdí, litoval jsem její osud, ale dnes vypadala spokojeně, a dokonce se

zdálo, že reaguje mnohem živěji a šťastněji než kdykoliv dřív. Chtěl jsem té záhadě přijít na kloub.

„Půjdeme se projít?“ navrhl jsem a ona přikývla.

Opustili jsme družinu a procházeli se mezi domky na pahorku. Chvíli jsme jen tak mlčeli a já si nejistě užíval její přítomnost. Nad hlavou se nám v kouři mihotala světla hvězd. Od lesa začal foukat studený vítr a prohřátá ramena mi začínal obestírat chlad.

„Tak, Radime, byl jsi překvapený, když jsi mě tu uviděl?“ zeptala se nakonec zvesela Přibyslava.

„Ani neumím vypovědět, paní Přibyslavo,“ řekl jsem tiše.

„Prosím,“ zarazila mě princezna a zvážněla. „Paní už vážně nejsem, dnes jsem jen řádová sestra.“

Já v rozpacích kývl, ale přes rty mi to nešlo. Byla pro mě více než knížecí piedestal. Nakonec jsem řekl: „Bál jsem se o tebe, říkal jsem si, jestli můžeš být v klášteře šťastná.“

„No vidíš, já se také bála,“ přiznala. „Ale ukázalo se to být požehnáním. Neumíš si představit tu úlevu, když jsem opustila Prahu. Po tolika letech napětí a mocenských bojů, kterých se nezbavíš ani při večeři… A najednou – svoboda! Nemusím být princezna, nemusím být na něčí straně, nemusím být klín mezi dvěma bratry, pokud si na to nechci sama zahrát...“

Díval jsem se jí do očí a viděl, že to myslí upřímně. Zářila spokojeností. Kráčeli jsme pomalu osadou, již ztichlou letní nocí. Museli jsme ve tmě vážit každý krok, ale když jsme zdvihli oči k obloze, vítala nás záplava letních světel.

„Jsem moc rád, že je to tak,“ řekl jsem prostě.

„I já. Nalezla jsem svůj vlastní rozhovor s Bohem, Radime," řekla s nadšením v hlase a já se na ni se zaujetím podíval. „A nejen já. Boleslavův syn Vratislav se také chystá odejít do služeb Bohu. Ostatně Boleslav by z něj mohl mít nakonec biskupa. Nebo arcibiskupa, co by ne? A co ty, jsi šťastný?"

„Ano, jsem," kývl jsem s ulehčením, že opravdu mohu na tuto otázku odpovědět kladně. „Ve vesnici se cítím doma a narodil se nám malý synek."

„To jsem vážně moc ráda," objala mě Přibyslava.

Díval jsem se na ni, hledal ji pod maskou černé kutny a snažil se odmyslet si řeholnický oděv, který ji proměňoval k nepoznání. Pak jsem řekl: „Tys omládla o deset let, mám pravdu?"

„Tak je to, když si vydechneš od starostí, Radime."

Obešli jsme horní nádvoří a vraceli se pomalu k ostatním. Přibyslava mě však ještě nechtěla pustit.

„Vítek mi prozradil, že se chystáte na výpravu."

„Ano, chce navštívit svůj klášter v Bavorsku v Niederaltaichu a já se Slavmírem jej doprovodíme," potvrdil jsem, i když to byla jen půl pravdy.

„Ale Vítek mi prozradil, co je tvým skutečným cílem," šibalsky se culila Přibyslava.

„On ti to řekl? To neměl, nechci nikoho přivádět do nebezpečí."

„Mě nebezpečí neděsí," řekla a nadechla se, aby se mohla vyjádřit. „Chci jít s vámi."

„Jít s námi? To je přeci šílené, paní – Přibyslavo. Bude to dlouhá a nebezpečná cesta a jen Bůh ví, jestli nás Boleslav nenechá zlikvidovat

svými vojáky ještě za plotem. A navíc chceme putovat potajmu, tvá přítomnost by na nás zbytečně upozorňovala...“ Byl jsem opravdu vyděšený jejím návrhem a všechno mi napovídalo, abych byl proti tomu. Ale ona se nedala.

„Naopak, Radime. Když půjdu já i Vítek, každý uvěří, že jde o náboženskou misi. A moje přítomnost bude záštitou proti Boleslavově zvůli...“

„Přibyslavo, já – jsem moc rád, že jsem tě tu potkal, ale tohle se mi nezdá jako dobrý nápad.“

Ona mě vzala za ruce a hleděla mi do očí.

„Neříkej mi tak. Přibyslava již tady není. Stala jsem se řádovou sestrou Karolínou a ráda bych, abys mě tak oslovoval. Radime, já toužím po tom jet s vámi. Můj život je teď svoboda a dialog Boží. Ale zjistila jsem, že si s ním mohu lépe povídat pod širým nebem než v klášterních modlitebnách. Proto jsem také dnes tady. Nech mě putovat s vámi a já ti slibuji, že se o mě nemusíš bát, protože, víš co? Bůh půjde přeci s námi...“ zasadila šach-mat, políbila mě na tvář a poodešla k ohni, kde se usadila mezi ostatní.

Já potom zmítaný pochybnostmi konečně pochopil, že se Přibyslava s Vítkem již domluvili. Musel jsem se tedy vzdát a smířit se s tím. Ostatně, oni byli lidé, jimž jsem odporovat nikdy nedokázal a ani nechtěl. A pokud ti dva věří, že je to tak správně, byl jsem ochoten tomu uvěřit i já. Zachytil jsem její pohled v plamenech a přikývl na souhlas. Mrknutí mi oplatila.

„Radime,“ probudil mě ze zamyšlení můj přítel Lejsek. „Přišels o mé tradiční vyprávění. Zrovna jsem připomínal příběh prastarých

doudlebských králů, kteří stáli u založení vůbec prvních slovanských rodů. O Mažakovi jsi slyšel, ne?“

„Ano, slyšel,“ přiznal jsem popleteně.

„No vidíš, tak já jsem potomek tohoto velkého vladyky.“

„Ano, asi máš pravdu, to se hned pozná na té pijatice dole,“ vtipkoval jsem, což všechny rozveselilo.

„A abych nezapomněl,“ mávl rukou Lejsek. „Měls pravdu, zahlédl jsem večer tvého známého z Prahy!“

Hned jsem věděl: „Kolovrat.“

„Správně. Tvářil se, jako kdyby měl sám na bedrech osud celého knížectví.“

Ta zpráva mě znejistěla, ale Lejskova dobrosrdečnost a bezstarostnost nenechala mou mysl zavléci mezi znepokojivé představy.

„Nejsem rád, že tu Hennlich byl,“ řekl jsem nakonec, „ale na druhou stranu alespoň podá Boleslavovi dobré zprávy o tom, jak zde pomáháte šířit křesťanství.“

„Myslím si, že zejména bude znechucen, že jeho sestra, příbuzná vládce země, zde hraje divadlo!“ řekla Přibyslava. „Ale co, sám mě do kláštera poslal. A od té doby již nejsem světská princezna. Jsem řádová sestra Karolína. A mé cesty již neřídí můj bratr, ale sám Bůh. S tím se musí smířit.“

Lejsek objal svou ženu Olenu a dodal: „Myslím, že Boleslavovi naše hody leží v žaludku z více důvodů. Náš rod je jeden z posledních, které ještě nezničil, ale jistě se k tomu chystá. Zatím nás snad nechá v klidu, když mám za ženu příbuznou jeho přítele Slavníka.“

Údolí pod hradem se postupně úplně ztišilo a všechny nás přemohla únava. Noc byla klidná a spánek uvolňující. Letní noci takové bývají. Mám je moc rád.

2. KAPITOLA: NAPNUTÉ STRUNY

Byli jsme s Vítkem již nějakou dobu na cestě zpět do své vesnice, do svého domova. Oba dva jsme během předešlého roku přijali hradiště na Otavě za místo svého srdce. Hlavním středobodem mého světa se v posledních měsících stala nejen zátočina plná stavení a pobíhajících dětí, ale hlavně Vesna, mladá bylinkářka a kouzelnice, jejíž čáry naprosto ovládly mé srdce a mou duši. Dnes jsem navíc myslel na našeho malého synka Radomila, který pro mě znamenal budoucnost a vlastně vůbec všechno.

Vítek, benediktýnský mnich, který původně přišel do Čech kázat evangelium, zamiloval se do místního lidu a krajiny natolik, že ačkoliv tvrdil, že řeholník má domov pokaždé tam, kde je Bůh, vždy se rád vracel do své chaloupky na břehu klidné říčky a mezi své přátele.

Kráčeli jsme po pěšině tiše jako staří bratři, kteří nemusí používat slova, aby se dohovořili. Dobrovolně jsme se zřekli povozu či koně, abychom si mohli užít chůzi vyhřátou krajinou. Vyprahlá lesní hrabanka nám chrastila pod nahými chodidly a my vdechovali vůni dřeva a lesní zvěře. Teplý vánek během odpoledne zesílil a oblohou se honily tmavé mraky. Hřmění hrozilo náhlou letní bouřkou. Když pak začala opravdu shůry padat voda, zprvu jsme zaskočeně mrkali očima. Sprška byla však pro nás v parném období požehnáním. Vděčně jsme ždímali své plátěné košile a smáli se sami sobě, jak jsme ucouraní.

„Jako vlk, když vyleze z řeky," zhodnotil jsem naši situaci a téměř jsem musel křičet, abych přehlušil rachot spršky.

„Copak vlci, ti se otřepou a vodu z kožichu vyženou, ale my tu budeme čvachtat blátem ještě notnou chvíli," upřesnil situaci Vítek.

Déšť neustával a provazy kapek padaly z nebe na naše osvěžené hlavy. Pro hustou smršť jsme jednu chvíli téměř neviděli na cestu. A právě v ten moment, kdy jsme tápali, zda pěšina vede lesem vlevo nebo vpravo, z houští před námi vyrazili nám v ústrety dva muži a pes. Byli jsme přepadeni.

Počasí bylo proti nám a nahrávalo neznámým. Vítek se snažil zaostřit zrak na útočníky, ale voda mu neustále smáčela víčka. Nejprve jsem nechápal, zda příchozí před něčím utíkají, nebo mají vůči nám nepřátelské úmysly. V mžiku ale nebylo pochyb. Pes dorážel na naše promoklá těla a vrčel a zubama cvakal těsně u odhalených lýtek. Dvě chlapiska v hrubých košilích a plátěných promočených suknicích se pomalu blížila a v kapkách deště se leskla ostří jejich šavlí.

„Ještě štěstí, že jsem neposlal s Hněvmírem i svůj meč," oddechl jsem si a uchopil pevně rukojeť zbraně, kterou mi věnoval můj přítel Jan ze Zliče. Cestování po zemi české nebylo nikdy bezpečnou kratochvílí.

První útočník beze slova napřáhl svou zbraň a chtěl mi rovnou zasadit smrtelnou ránu. Vycvičen svými kouřimskými přáteli jsem vyklouzl ze směru, kterým mířil jeho úder, přiskočil jsem pak z boku k tomu chlapíkovi a loktem mu zasadil ránu do zubů, takže se svalil k zemi a malý okamžik trvalo, než přišel k sobě.

„Buďte rádi, že nemám u sebe svůj samostříl!“ volal na ně za bukem Vítek.

Než se povalený vzpamatoval, napřáhl jsem se svým mečem a zabodl jej vrahovi do hrudi.

Druhý z útočníků zařval napůl strachy a napůl vztekem a jal se se mnou bojovat. Ocelové čepele o sebe zvonily a oběma nám pomalu ubývalo sil. Vzteklý pes si vybral za cíl Vítka a ten měl co dělat, aby jej klackem udržel od těla. Když už to vypadalo, že budeme muset se šermem skončit pro nedostatek vůle na obou stranách, vynořil se z křoví třetí muž.

Protože déšť již ustával, zpozorovali jsme jej snadno. Zahvízdal, odvolal psa a zvolal: „Tak to by snad stačilo, ne?“

Oba jsme pomalu, ale rádi sklopili zbraně a já se udýchaně rozvztekal: „To jsem si mohl myslet, že to bude tvoje práce, Kolovrate. Napadat lidi ze zálohy a sám se schovávat v houštině, to je ti podobné.“

„Nech si ty řeči, vesničane, nebo tě ztrestám. Zabils právě služebníka samotného knížete, pokud ti to nedošlo.“

S útočníkem jsme se od sebe pomalými kroky odsouvali po blátě, nespouštěje čepel toho druhého z očí.

„Zabil jsem lapku, a to je mou povinností. Byla mi svěřena správa tohoto kraje a ručím za to, že cesty zde jsou bezpečné. Nebudu tady tolerovat žádné lumpy, byť by přišli z Prahy.“

Tvářil jsem se drsně, ale ve skutečnosti jsem měl strach. Nevěděl jsem totiž, jaké pokyny Kolovrat dostal od knížete, ani kolik lumpů nás právě teď obkličuje. Život zase jednou visel na vlásku. Spoléhal

jsem ale na to, že kdybychom v tu chvíli stáli proti veliké přesile, Kolovrat by zbytečně nečekal, aby ji mohl použít.

„Jsi drzý a doporučím knížeti, aby s tebou řádně zatočil," řekl Hennlich z Kolovratu a posadil se na mokrý pařez. „Sklopte už ty čepele, znervózňujete mě. A ty sedni, Arne," křikl na psa, který se mu následně oddaně usadil k nohám.

Pomalu a neochotně jsme odložili meče. Já přešel k Vítkovi, do bezpečné vzdálenosti od Kolovrata a jeho nohsleda, srdce se mi zpomalovalo a nabýval jsem pomalu ztracené rozvahy.

„Co po nás chceš, Kolovrate?"

„Nic velkého, v podstatě," pomaličku vypouštěl slovíčka z úst Henlich a hladil svého pejska. „Jen jednu věcičku, co máš na zádech ve svém tlumoku."

Zadíval jsem se mu hluboce do očí.

„Jakým právem mi chceš šacovat majetek?"

„Právem knížete!" zařval Kolovrat. „Boleslav je vládcem z boží vůle, křesťanský panovník nad světem a patříš mu ty i tvůj život. Odevzdej mi okamžitě všechny své věci. Jinak jsme na vás dva a myslím, že to stačí, co říkáš, mnichu?"

Vítek jen utrousil: „Věř mi, že odevzdat svůj život do božích rukou mi není proti srsti. Ale svěřit jej do tvých se mi opravdu nechce."

Jen malou chvilku jsem se rozmýšlel, nakonec jsem se nadechl a pravil: „To nebude nutné." Sundal jsem si ze zad vak nacucaný vodou a hodil jej Henlichovi pod nohy. Pes vztekle zaštěkal.

„Tiše, Arne," upokojil jej Kolovrat. „Pán je rozumný."

Zatímco nás Hennlichův ozbrojenec bděle sledoval, Henlich z Kolovratu se začal hrabat v mém promoklém harampádí. Vyndal odtud něco potravin na cestu, nějaké kovové ozdoby, které jsem vezl své ženě, dřevěnou hračku pro dítě, co jsem dostal od Oleny darem, a ještě pár drobností. Kolovrat je bral do ruky a jeho výraz nabýval na zběsilosti.

„Kde to je? Odpověz!“ začal hulákat.

„Nevím, co hledáš!“

Kolovrat vzrušeně vstal, narovnal se, vytáhl svou čepel z pochvy tak rychle, až to zajiskřilo a křikl: „Oba do naha! A dělejte, nebo si vás svléknu sám tímhle ostřím!“

Vítek měl tuniku dole nato tata s prohlášením: „Jak nás Bůh stvořil, tak můžeme chodit po světě.“

Já si dával na čas, ale nakonec i svou košili jsem hodil Kolovratovi výsměšně k nohám.

„Nevím, co hledáte, vrazi,“ volal jsem a neodpustil si posměšný tón, „ale tohle je vše, co máme.“

Kolovrat si odfrkl: „Jestli si myslíš, že to tímhle končí, tak jsi na omylu.“

My s Vítkem mlčeli a s tichým pohrdáním sledovali, jak zmatený Henlich se svým bojovníkem ještě naposled prohrabali mokré věci, pak se zvedli a odcházeli pryč.

„Ještě se uvidíme, Radime!“ volal Kolovrat. „Pokud sis myslel, že se Drahomířini čarodějové nedají rozmluvit, pak ses zmýlil!“

„Přijď k nám na návštěvu!“ odpovídal jsem mu s mírnou úlevou. „Pohostíme tě lépe než minule, však se zeptej otce, jak se mu u nás líbilo.“

Kolovrat však již neodpovídal a zmizel mezi smrčky. Vítek sebral svou tuniku, prohmatával její vlhké záhyby a pravil: „To s tím vysvlečením měl ten chlapec dobrý nápad. Nebude ti vadit, když půjdu kus cesty jen tak?“

„Jak je libo,“ kývl jsem. „Já jsem zase velmi rád za to boží vnuknutí, že jsme ten pozlacený pohár poslali domů už včera s Hněvmírem.“

„To ano,“ kývl Vítek a zkoumavě se na mě zahleděl. „Protože jinak bychom je museli zabít všechny, že?“ V jeho otázce byl trpký osten smutné nejistoty.

Díval jsem se svému příteli do očí a chvíli zpracovával tu výtku v jeho hlase. Nakonec jsem řekl: „Ty víš, že to tak není, Vítku. Tohoto muže jsem zabil v sebeobraně. Nikdy bych neobětoval lidský život žádnému cíli, ani tomu, na kterém tolik lpěl můj děd. To ti slibuji.“

„Já vím, Radime. Ale jsem rád, žes to řekl nahlas.“

„Znepokojuje mě ale, co řekl Hennlich. Pokud mluvil pravdu, tak vědí o klíčích k Blaníku více, než jsme doufali. A to by znamenalo, že nám jen tak pokoje nedopřejí.“

Dál jsme opět kráčeli v tichosti. V podvečer vyšlo slunce a vysušilo naši kůži. Stíny Kolovratova napadení zaplašily červánky a v duši se nám opět rozhostil pokoj. Těšili jsme se domů. Kdesi v koutu mysli nám však obava z budoucí nepřízně zůstávala neustále přítomná.

Nad hradištěm se vznášela hluboká temná letní noc a všichni kromě mladíků hlídkujících u východní brány již spali. Jen v jedné chaloupce, kterou si pro sebe za pomoci svých přátel zbudoval místní velmož, čili já, ještě bděla tři srdce. Nemohl jsem se nabažit své Vesny. Nemohl jsem z ní spustit oči. Hladil jsem jí s rozkoší kůži a její vlasy voněly po heřmánku a pluly nočním prostorem osvíceným pouhou jednou skomírající svící.

Nechtěli jsme bydlet v kamenném příbytku, v němž hradišti vládl donedávna můj děd. Měl jsem pocit, že musí naše doba začít na novém a jinak. Obával jsem se, že, kdybych bydlel tam, kde můj předchůdce, snažil bych se mu vyrovnat, chtěl bych být jako on, a to by mě brzdilo. Měli jsme jednu komůrku, která byla pro mě a mou rodinu spolehlivým útočištěm před světem, a to nám stačilo.

Tiskla se ke mně a vyprávěla dlouze a rozvláčně, jaký je vlastně náš syn a jak už se projevuje. Ten mezitím ležel na kožešině vedle našeho lože a kousal si palec.

„Myslím, že je trochu po mně," usmívala se pyšně. „Pozná dobré byliny. Ty špatné zahazuje a ty dobré si dává k svačině."

„No, tak hlavně aby se nespletl," na oko jsem se strachoval.

„Neboj, dávám ti na něj pozor."

Pohladil jsem ji a ona si povzdechla: „Kdy se vydáte na cestu?"

„Jakmile sklidíme jablka, zoráme a připravíme se na zimu. Snad nebude letos brzy sníh."

„Povíš mi, kam se chystáte?"

Vzal jsem její hlavu do dlaní a políbil ji: „Sami nevíme přesně, kde je to místo. Ale slíbil jsem to dědečkovi, tak to musím splnit."

„A nikdo nesmí vědět, proč vlastně tuhle cestu podnikáte?“

„Tak,“ kývl Radim. „Myslím si, že byste tomu ani nemohli uvěřit. A kdyby se někdo dozvěděl, co podnikáme, mohlo by to ohrozit naše přátele tady ve vesnici.“

„Proč bys chtěl mít přede mnou tajemství?“ chytila mě za vlasy a zatahala předstíranou agresí.

„Však ty mi také neprozrazuješ ingredience směsí na lektvary po staré Omendě,“ připomněl jsem Vesně její tajné recepty.

Zamyslela se a souhlasila: „Pravda. Každý z nás může mít nějaké své tajemství.“

Vzal jsem malého synka do náruče a položil jej mezi nás na lůžko. Malý Radomil cosi žvatlal a žvýkal Vesnino prso.

„Milý Radomile,“ začal jsem slavnostně. „Řeknu ti příběh o tom, co zažil tvůj tatínek a tvůj pradědeček za prapodivná dobrodružství. Může to být pravda a nemusí, však víš, jak to s pohádkami bývá.“

Vesna si podepřela hlavu a napjatě naslouchala.

„Představ si, jaké podivuhodné věci se na světě dějí, že skály se otevírají a do cizích světů branami se stávají. A tvůj pradědeček, Radomile, zavřel do takové skály celé zlaté vojsko, které tam čekat bude do té doby, než jej zavoláme a jako zachránce do velké bitvy povoláme. Ale nikdo se to, Radomile, nesmí dozvědět, protože nějaký mocichtivý kníže by jistě zneužil té síly a zlata tolika, a úmysly těch dnešních pánů nejsou nám úplně známy. Avšak pocítili jsme je na vlastní kůži, a tak máme za moudré, že se s nimi o tu znalost nepodělíme.“

Vesna kulila oči a nevěděla, jestli si dělám legraci, nebo ne. Byla však zticha.

„Skálu otevírá pět klíčů, které zatím stráží nejvěrnější z věrných, pán doudlebského panství," pokračoval jsem s vyprávěním. „Ale děd Radim trval na tom, že je nutné každý z těch klíčů uklidit na jiný konec naší země, aby jen v nejkrajnější situaci někdo odvážný dokázal je znovu sesbírat a ke skále Blanické přivézt. Každý z těch artefaktů do jednoho z živlů uložit máme, a tak pohár, kříž, zlatý valoun a ptáčka vodě, ohni, zemi a větru svěříme."

„A co ten pátý klíč?" dychtivě se vysvětlení dožadovala Vesna.

„Pátým klíčem je, Radomile," předstíral jsem stále, že synkovi vyprávím pohádku, „věř nebo ne, ucho mrtvého blaženého knížete Václava, které spojením s mocí boží pro nás bylo a do budoucna zůstane."

Vesna se po dlouhé době zhluboka nadechla a vydechla. „Doufám, že se bezpečně vrátíš, můj milý. A trochu doufám, že sis teď hodně vymýšlel."

Sklopila oči a já se do ní zase zamiloval. Usínajícího Radomila jsme položili zpět na jeho kožešinu, zhasili svíci a znovu se objali, vdechujíce si život a opojnou příchuť lidské vzájemnosti.

Vesnice žila v horkých dnech hlavně po ránu, neboť během poledne se všichni skrývali před žhavým sluncem nebo vstupovali do řeky, aby zchladili rozpálená těla.

Chod vesnice řídil stále ještě stařešina Hněvmír, ačkoliv měl již svůj věk a sil mu ubývalo. Předával své zkušenosti Věromírovi, který

se ukázal být nejvhodnějším nástupcem zkušeného správce, zejména proto, že ho měli všichni rádi a dokázal se s každým domluvit. Sporům se obec vyhnout nemohla a Věromír svou přátelskou povahou dokázal rozmíšky vyřešit ke spokojenosti všech. Bylo tedy zřejmé, že po Hněvmírovi předáckou funkci převezme.

Využil jsem poledního klidu a zalezl se svým věrným druhem Slavmírem a s benediktýnem Vítkem do chladného kamenného stavení, kde jsme zřídili rokovací místnost. Tam jsme mohli nerušeně debatovat u piva, vychlazeného v říčním proudu.

„Příště já jedu na oslavu k Lejskovi a vy vezete daně do Prahy," hlaholil Slavmír, jakmile svlažil rty hořkým mokem.

„To víš, že ano," chlácholil jsem jej. „Ostatně, až se dozvíš, co všechno dobrého jsme tam okusili, tak teprve budeš litovat. Ale teď, vyprávěj, cos zažil."

„Boleslava jsem v Praze ani neviděl," kroutil hlavou Slavmír. „Dorazil jsem tam s naloženými vozy obilí a ryb a všeho a čekal jsem nějakou pochvalu nebo uznání, a oni jen abych to tam nechal a táhnul, než mě zbičujou. Měl jsem sto chutí toho člověka naučit slušnému chování. Ani bych se nedivil, kdyby to knížeti nakonec zapřeli. Vyprávějte raději vy, jaké to bylo? Anebo raději ne. Dovedu si to představit. Syčáci. Ještě vám teče víno po bradě."

Smál jsem se a sliboval Slavmírovi, že o příští radovánky jistě nepřijde, a že ani jistě nezmešká další setkání s naším přítelem Hennlichem z Kolovrat, při vyslovení jehož jména se Slavmír otřásl zimnicí. Oznámil jsem mu také, že na cestu s prvním artefaktem do jižních hor se s námi vydá princezna Přibyslava.

„Přibyslava?“ nevěřil vlastním uším Slavmír.

„Já jsem se tomu opravdu hodně bránil, ale nedala se odmítnout.“

„Ty jsi měkota,“ vyčetl mu Slavmír. „Budeme pomalejší, zranitelnější. Je to starost navíc.“

Vítek oponoval: „Ale je zárukou ochrany před zvůlí knížete, kdyby nás přeci jen nechal sledovat.“

Slavmír po džbánku piva měl mírně opilou náladu a začal se chvástat: „Knížecí beránky si upeču na rožni a nemusí mě nikdo zaštiťovat. Ale jak myslíte. Takže půjdeme my tři a princezna.“

„Nepůjde s námi jako princezna, ale jako řeholní sestra Karolína,“ osvětlil Vítek.

Slavmír kroutil zmateně hlavou. „No, ještě lépe. Jeptiška na krku.“

I já si přihnul ze džbánku a připomněl posledního spolucestujícího. „Slíbil jsem Staníkovi, že jej vezmeme s sebou. Chce vidět ze světa víc než tuhle vesnici. Vezme loutnu a bude nám zpříjemňovat večery. Viděl jsem ho, jak už napíná struny na nový nástroj.“

Slavmír brblal: „Není vycvičený k boji. Víš, co mi dalo práce z tebe udělat aspoň trochu obstojného šermíře?“

Přisvědčil jsem: „Ano, ale stálo to za to. Díky tomu jsme ostatně teď naživu a Henlich z Kolovratu si propříště rozmyslí, než na nás zaútočí jen se dvěma ozbrojenci.“

Vítek se přidal: „A já budu pro příště nosit na cesty samostříl, co jsi mi, Slavmíre, vyrobil. Pak by ti lotři neměli žádnou šanci.“

Slavmír se zamyslel a rozhodl se, že Staníkovi na cestu vybere alespoň nějaký delší tesák, aby v případě potřeby nebyl úplně

bezbranný. „Čím se ale bude bránit ta vaše řádová sestra, to opravdu netuším."

„Má přeci nás," pokrčil jsem rameny.

Jak se léto chýlilo ke svému konci a chladná rána dávala znát, že brzy začne podzimní čas, začínali jsme být nervózní. Slavmír brousil čepele a každý den vyvolával v podvečer soutěže v šermu dřevěnými meči, aby se dobře procvičil a byl připraven na případné šarvátky, které by nás po cestě mohly potkat.

Vítek domlouval s Hněvmírem, kam se mají složit kameny, které během zimy slíbil nechat dovézt do hradiště pražský kněz Pavel pro stavbu naší nové kaple. Místo pro ni bylo již vytýčeno na malé rovince pod borovým hájkem na Kozím vršku.

Každý den jsme měli spoustu práce s organizací podzimních zemědělských prací, já však již většinou zamyšleně uvažoval o nebezpečích, která nás čekala na nadcházející cestě.

Jakmile se zdálo, že je hlavní část příprav na zimu hotova, pokukovali jsme po sobě se Slavmírem a bylo jasné, že je čas vyrazit. Čekali jsme již jen na den, kdy dorazí Přibyslava alias sestra Karolína a putování mohlo započít. Ve chvíli, kdy byla naše mise oznámena v hradišti, podivné napětí zavládlo i v srdcích vesničanů. Vždy byli nejistí, pokud se dělo něco výjimečného, a ačkoliv byli zvyklí, že jejich velmož často uvnitř obce nepobýval, cítili, že tentokrát jde o něco výjimečného.

Otec Stanimírův mě vyhledal jednoho večera, když už jsme se ukládali ke spánku. Měl oči zachmuřené, starostlivé.

„Ten můj chlapec chce jít vší silou s vámi, Radime. Tak se chci poptat, jestli je to pro něj dobré. Opustit rodnou ves a jet někam do hor, jistě vás tam před duchy nic neochrání a divá zvěř tam má svoje doupata."

Pozval jsem starého muže dál a nabídl mu medovinu. „Nemusíš se bát, Preslave. Proti duchům budeme mít obranu ve Vítkovi a sestře Karolíně, kteří jakožto benediktíni jsou ti nejpovolanější pro posvěcení našich kroků. A Slavmírovi přeci důvěřuješ jako bojovníkovi, ne?"

„To máš pravdu, Radime. Ale stejně se nechci syna vzdát. Je ještě mladý."

„Já vím. Jistě, žádná cesta není bez rizika, ale slibuji, že budeme držet při sobě a neopustíme jej, pokud se dostaneme do potíží."

„Vím, že ne. Vyrobil jsem pro něj tu velkou loutnu, ačkoliv si myslím, že mu to bude cestu významně ztěžovat. Ale chápu, proč ji chcete vzít s sebou. Tak tedy dobrou noc."

Věděl jsem, že obavy Staníkova otce jsem nerozptýlil a že to ani pořádně nejde. Sám jsem se občas chvěl při představě, co nás může vše potkat. Meč jsem si od kováře Osera nechal dobře nabrousit a tesák jsem si připevnil k tělu opaskem, který jsem našel v dědově truhlici starých pokladů a o kterém mi vyprávěl, že jej získal od jednoho maďarského bojovníka při slavném protiarpádovském tažení.

Přiznávám, měl jsem obavy. Ale věděl jsem, že Bůh při nás dosud během překonávání předchozích nástrah stál, a věřil jsem, že při nás bude i tentokrát. S touto nadějí jsem uléhal k Vesně a svému synkovi.

Když do brány vcházela se svým skromným doprovodem několika řezenských benediktinských mnichů sestra Karolína, byli již všichni čtyři mužští, kteří s ní měli na pouť vyrazit, napnutí jako Staníkovy struny na loutně. Přivítali jsme princeznu a poctili ji malou hostinou, při které jsme se opili, abychom zahnali chmury z pomyšlení na nástrahy cest. Karolína sama na nás shlížela shovívavě, ona se nebála. Vesna se uvolila starat se o princeznu při pobytu v hradišti a vytvořila jí všechno pohodlí. Seděly spolu toho večera u řeky a sledovaly třpyt hvězd na vlnách, bortících se o kameny na břehu. Často na ten večer má milá později vzpomínala.

„Co tě vede k tomu plahočit se s těmi mezky někam do neznáma?“ zajímalo prý Vesnu.

„Život je zvláštní věc,“ odpověděla prý tenkrát Karolína neurčitě. „Celou dobu věříš, že jsi někdo, koho dobře znáš a kdo je ti blízký, a najednou, když se okolo tebe náhle všechno změní, tak najednou zjistíš, že to celé byl jen klam. Takže jsem nejprv byla princezna a dnes žiji v klášteře a mám mluvit s Bohem. Po tom všem, co se mi již přihodilo.“

„Radim mi něco vyprávěl, ale stejně si to neumím představit. Žiji celou dobu tady ve vesnici. Také se snažím mluvit s bohy a s našimi předky. Ale máš pravdu, že když přišel Radim, celé se to otočilo vzhůru nohama. Takže člověk asi nikdy neví, co ho potká.“

„Souhlasím,“ přisvědčila Karolína. „Tak jsem se rozhodla, že Boha vyzvu. Ať mi ukáže, co jsem zač. Ať mi předvede, jaká je moje životní pouť. Ne ve zdech konventu, ale ve světě, v tom jeho světě. V tom

světě, který stvořil a do kterého mě postavil. A uvidíme, kam mě to zavede."

„Takže tě to tam nebavilo?" odtušila Vesna. „V kláštеře?"

„Přesně tak," zasmála se Karolína. „To opravdu ne. A navíc mám ty vaše mezky ráda. Nikdy s nimi není nuda."

Za svítání mě již Vesna v lůžku nenašla. Věděla ale určitě přesně, kde trávím poslední hodiny před odchodem. Zamiloval jsem si jedno místo na břehu řeky. Dalo se tam dojet na loďce, kousek proti proudu, byla tam tráva a klidná zátočina, kde jsem si mohl rozdělat oheň a přemýšlet o svých věcech. Našli jsme to útočiště spolu s mou mladičkou nevlastní sestrou Laňkou, která se také minulý rok nastěhovala do vesnice. Vesna čekala na pláži hradiště, až se ze svého tajného místa vrátím. Vdechovala ranní vzduch, vykoupaný v podzimní řece a mírně se chvěla. Bosýma nohama kreslila do chladného písku značky a poslouchala šplouchání vln. Sledoval jsem ji a snažil se sledovat její myšlenky. Zavřela oči a na malou chvíli její mysl splynula s proudem vody, která se valila z hor kdesi na jihu. Tam dnes zamíří její nejmilejší člověk, tam se vydá vstříc divoké krajině. Smočila ruku do té vody a vysílala své myšlenky proti proudu až k prameni řeky, tam do dálky, kde tušila cíl naší cesty. Proplula ve svých představách proti proudu až tam nahoru a zase zpátky. Očividně ji to uklidnilo. Necítila tam žádné zlo, které by ji znepokojilo. S výdechem zklidnila svůj dech a, když jsem ji na břehu objal, pověděla mi o svých snech během poslední noci.

„Strach mít nebudu, můj milý. Hleděla jsem do budoucnosti a viděla, že vše dobře dopadne. I když mi duchové prozradili, že do nebezpečí se dostanete. Když však dodržíte tři pokyny, které mi dali, vrátíte se zpět živí a zdraví."

Byl jsem zvyklý Vesniným předtuchám plně důvěřovat, a tak jsem se zajímal: „Jaké tři pokyny, má moudrá vědmo, máme dodržet? Povídej a poslechnu tě na slovo." Přitiskl jsem ji k sobě, pohrábl jí dlouhé vlasy a políbil ji na tvář. Ona se však odtáhla a zcela vážně pronášela řeč svých vidin.

„Zaprvé – Nezabíjejte tichého vlka. Zadruhé – nechoďte na snídani, kde se podává jehně. A zatřetí – na ledu se dívejte za sebe. A ještě něco – hlídej dobře Přibyslavu."

Já se vděčně usmál a pevně ji objal. „Snad si to budu pamatovat," vydechl jsem a úplně nerozuměl, proč při zmínce o Přibyslavě Vesnin hlas mírně ztrpkl. „Opatruj našeho synka. Budu se moc těšit, až se k vám budeme vracet."

Dívka zaplakala a udělala mi na čelo křížek. Věděla, že to mám rád.